

Riktlinjer och rutiner för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism för Adderat i Sverige AB.

Tillsyn av Länsstyrelsen i Skåne län

Version/Datum: 2022-11-27

Författare: Lars Isaksson

Innehåll

Inledning	2
1. Lagstiftning, riskbaserat förhållningssätt och tillsyn	2
2. Vad är penningtvätt?	2
3. Vad är finansiering av terrorism?	3
4. Ansvar och organisation	3
5. Allmänt om riskklassificering och kundkännedom	4
6. Arbetsgång för att uppnå kundkännedom vid inledande av affärsförbindelser	5
7. Fortlöpande uppföljning av kunduppdrag och övervakning av transaktioner	12
8. Rapportering till Finanspolisen	13
9. Behandling och bevarande av handlingar samt personuppgifter	13
10. Lämplighetsprövning, utbildning och skydd av anställda och uppdragstagare	14
11. Visselblåsarfunktion	15
12. Intern kontroll	15
Signering av styrelsens ledamöter	15

Inledning

Syftet med våra riktlinjer och rutiner avseende penningtvätt är att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism och om så sker att möjliggöra att misstänkt beteende hos våra kunder identifieras och rapporteras till Finanspolisen. Syftet är även att säkerställa att samtliga medarbetare får kunskap om penningtvättsregelverket och att de får information om hur de ska agera för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism.

Våra rutiner är upprättade med utgångspunkt i vår allmänna riskbedömning av byråns verksamhet.

Riktlinjerna och rutinerna utvärderas och uppdateras regelbundet, dock minst en gång per år. Uppdateringen sker samordnat med utvärdering och uppdatering av byråns allmänna riskbedömning. Centralt funktionsansvarig ansvarar för detta.

1. Lagstiftning, riskbaserat förhållningssätt och tillsyn

Det som krävs av verksamhetsutövaren (byrån) när det gäller penningtvätt och finansiering av terrorism framgår av [Lag \(2017:630\) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism](#) (penningtvättslagen), samt av länsstyrelsernas föreskrifter, [Stockholms län](#), [Skåne Län](#) och [Västra Götalands län](#). Även Lag (2017:631) om registrering av verkliga huvudmän innehåller bestämmelser som byrån måste beakta när de vidtar åtgärder för kundkännedom.

1.1. Riskbaserat förhållningssätt

För att uppnå syftet att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism ska byråns åtgärder utgå från ett riskbaserat förhållningssätt. Det riskbaserade förhållningssättet innebär att omfattningen av byråns åtgärder och kontroller för att förhindra penningtvätt ska utformas och löpande anpassas efter de risker byrån har identifierat. Det riskbaserade förhållningssättet ligger också till grund för hur omfattande kundkännedomsåtgärder som ska vidtas i varje enskilt fall samt för att bestämma kundens riskprofil. Mest omfattande åtgärder ska sättas in där riskerna bedöms som störst.

1.2. Tillsyn

Redovisningsbyråer står under länsstyrelsens tillsyn. Om verksamhetsutövaren (byrån) inte fullgör sina skyldigheter enligt penningtvättslagen och länsstyrelsens föreskrifter har länsstyrelsen möjlighet att utdela vite och sanktionsavgifter.

2. Vad är penningtvätt?

I 2 kap 6 § penningtvättslagen definieras penningtvätt på följande sätt:

Med penningtvätt avses åtgärder med avseende på pengar eller annan egendom som härrör från brott eller brottslig verksamhet som

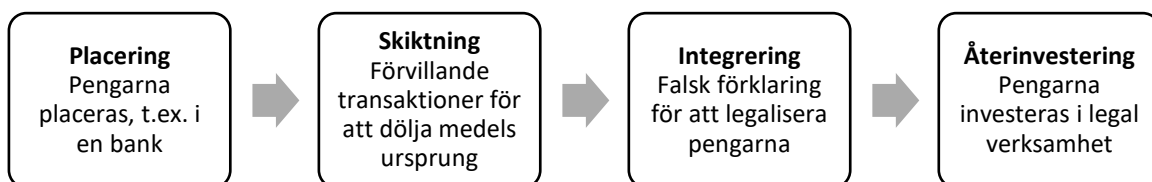
1. kan dölja egendomens samband med brott eller brottslig verksamhet,
2. kan främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde,
3. kan främja möjligheterna för någon att undandra sig rättsliga påföljder, eller
4. innebär att någon förvärvar, innehar, hävdar rätt till eller brukar egendomen.

Med penningtvätt jämställs åtgärder med egendom som typiskt sett är ägnade att dölja att någon avser att berika sig eller någon annan genom en framtida brottslig handling.

Penningtvätt är alltså en process som består i att omvandla pengar som kommer från brottslig verksamhet, exempelvis ekonomisk brottslighet, olagligt skatteundandragande, droghandel, korruption, bedrägeri eller rån, till tillgångar som kan redovisas öppet. Med förvillande transaktioner

och överföringar, kan en falsk förklaring till var pengarna kommer ifrån skapas och slutligen investeras de tvättade pengarna i legal verksamhet. På så vis har pengarna tvättats rena genom det finansiella systemet. Penningtvättprocessen beskrivs vanligtvis som tre, alternativt fyra, överlappande faser, (i) Placering, (ii) Skiktning, (iii) Integrering och (iv) Återinvestering.

3. Vad är finansiering av terrorism?

I 2 kap. 7 § penningtvättslagen definieras finansiering av terrorism på följande sätt:

Med finansiering av terrorism avses i denna lag sådan insamling eller sådant mottagande eller tillhandahållande av pengar eller annan egendom som avses i 6 § terroristbrottslagen (2022:666).

Av 6 § Terroristbrottslagen framgår:

För finansiering av terrorism eller särskilt allvarlig brottslighet döms den som samlar in, tar emot eller tillhandahåller pengar eller annan egendom i avsikt att egendomen ska användas eller med vetskap om att den är avsedd att användas

1. för att begå eller på annat sätt medverka till

- a) terroristbrott eller försök, förberedelse eller stämpling till terroristbrott, eller
- b) särskilt allvarlig brottslighet eller brott som avses i 5 § eller någon av 7-10 §§, eller

2. av

- a) en person som begår eller på annat sätt medverkar till terroristbrott eller särskilt allvarlig brottslighet eller gör sig skyldig till försök, förberedelse eller stämpling till terroristbrott eller särskilt allvarlig brottslighet,
- b) en terroristorganisation, eller
- c) en sammanslutning av personer som begår eller på annat sätt medverkar till särskilt allvarlig brottslighet eller gör sig skyldiga till försök, förberedelse eller stämpling till särskilt allvarlig brottslighet.

Till skillnad från penningtvätt, där tillgångarnas ursprung är avgörande, är det tillgångarnas ändamål som är det avgörande vid finansiering av terrorism. Det behövs alltså inget förbrott till finansiering av terrorism och många terroristbrott har finansierats med relativt små medel som har haft legal ursprung. Att upptäcka misstänkt terrorfinansiering innebär en stor utmaning för såväl brottsbekämpande myndigheter som för byrån och andra verksamhetsutövare på marknaden.

4. Ansvar och organisation

4.1. Styrelsen

Byråns styrelse har det yttersta ansvaret för att penningtvätsregelverket efterlevs. Styrelsens uppgifter är att:

- fastställa byråns allmänna riskbedömning,
- fastställa byråns riktlinjer och rutiner för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism samt andra interna riktlinjer och rutiner,
- utse en centralt funktionsansvarig och tillse att denne har befogenheter, de resurser och den sakkunskap som krävs för att utföra sitt uppdrag,
- ta del av och utvärdera rapportering avseende vidtagna åtgärder med anledning av noterade brister i efterlevnad av penningtvättsregelverket.

4.2. Centralt funktionsansvarig

Centralt funktionsansvariges uppgifter är att:

- löpande kontrollera att byrån fullgör sina skyldigheter i enlighet med penningtvättsregelverket,
- ansvara för uppdatering av rutiner för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism samt uppdatering av dokument. Centralt funktionsansvarig rapporterar direkt till styrelsen,
- ansvara för omvärldsbevakning av penningtvättsregelverket och händelser som påverkar risknivåer, samt för att delge denna information till byråns medarbetare,
- utgöra stöd för medarbetare i frågor som rör åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism samt följa upp att medarbetare följer byråns rutiner.
- rapportera misstänkt penningtvätt till Finanspolisen.

Centralt funktionsansvarig på byrån är Lars Isaksson

4.3. Särskilt utsedd befattningshavare och oberoende granskningsfunktion

I 6 kap. 2 § penningtvättslagen anges att när det är motiverat med hänsyn till verksamhetens storlek och art, ska en verksamhetsutövare

1. utse en medlem av ledningsgruppen, verkställande direktören eller motsvarande befattningshavare som ska ansvara för att verksamhetsutövaren genomför de åtgärder som krävs för att följa denna lag och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen,
2. utse en person att löpande kontrollera att verksamhetsutövaren fullgör sina skyldigheter enligt denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen (centralt funktionsansvarig), och
3. inrätta en oberoende granskningsfunktion med ansvar för att granska de interna riktlinjer, kontroller och förfaranden som syftar till att verksamhetsutövaren ska fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Byrån gör bedömningen att eftersom byråns verksamhet är icke-komplex och inte innebär en omedelbar risk för att utnyttjas för penningtvätt eller terrorfinansiering, endast är motiverat att utse en centralt funktionsansvarig.

5. Allmänt om riskklassificering och kundkännedom

5.1. Riskklassificering

Byrån ska bedöma den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen. Kundens riskprofil ska bestämmas med utgångspunkt i den allmänna riskbedömningen och den kännedom om kunden som byrån har. Genom den allmänna

riskbedömningen och rutinerna har byrån skapat en grund för att bedöma och hantera de verksamhetsspecifika riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Riskklassificeringen av kunden syftar i första hand till att avgöra vilka kontroller byrån behöver vidta för att hantera den risk som är förenad med respektive kund. Vi bedömer riskfaktorerna som är hänförliga till den specifika kunden, vilka tjänster och produkter som tillhandahålls samt hur dessa tjänster och produkter tillhandahålls. Detta innebär att varje kund, efter en helhetsbedömning, tilldelas en individuell riskprofil.

5.2. Kundkännedom

Skyldigheten att vidta åtgärder för kundkännedom, dvs. att inhämta och bedöma uppgifter om kunden, gäller löpande under hela affärsförbindelsen. Uppgifter om kunden inhämtas innan en affärsförbindelse inleds (3 kap. 4 § penningtvättslagen) samt i en pågående affärsförbindelse i de fall väsentliga förändringar noteras. En väsentlig utgångspunkt i alla kundrelationer är att lära känna kundens verksamhet för att kunna hantera den bedömda risken (3 kap. 13 § penningtvättslagen).

Kundkännedom handlar om att förstå kundens agerande, vilket också omfattas av kravet på att inhämta information om affärsförbindelsens syfte och art. Syftet avser bl a vad kunden vill med affärsförbindelsen. Arten är inriktad på hur affärsförbindelsen kommer att genomföras, t ex hur tjänster och produkter kommer att användas.

Om byrån inte kan uppnå tillräcklig kundkännedom, t ex gällande kunder som vägrar att svara på frågor eller kunder som finns i andra länder eller på annat sätt har internationell koppling där efterfrågad information eller dokumentation inte finns tillgänglig, måste en fördjupad utredning vidtas och fler frågor ställas till kunden. Om en tillräcklig kundkännedom ändå inte uppnås kan en affärsförbindelse inte inledas och om det redan finns en affärsrelation måste den avslutas.

Vi tilldelar kunden en riskprofil efter steg 6.6.-6.6. i avsnitt 6 "Arbetsgång för att uppnå kundkännedom vid inledande av affärsförbindelser". Uppgifterna i steg 6.1.-6.6. inhämtas på varje kund oavsett risk i kunduppdraget. Arbetet med att bestämma kundens riskprofil och kundkännedom sker parallellt .

6. Arbetsgång för att uppnå kundkännedom vid inledande av affärsförbindelser

Kundkännedomsprocessen utgår från den allmänna riskbedömningen (byråns bedömning av hot och sårbarheter kopplade till byråns tjänster, produkter, kundtyper, geografiska områden och distributionskanaler). Utan en allmän riskbedömning där de riskfaktorer som är relevanta för byråns verksamhet har bedömts, går det inte att riskbedöma kunderna och vidta åtgärder för kundkännedom på det sätt som krävs enligt penningtvätsregelverket. Den allmänna riskbedömningen ligger till grund för att bestämma kundens riskprofil, som i sin tur bestämmer omfattningen på den löpande uppföljningen och övervakningen. Genom en riskbaserad fördelning av verksamhetens resurser, läggs också grunden för en effektiv tillämpning av penningtvätsregelverket. Upprättad riskbedömning av varje kund baserad på inhämtad kundkännedom ska följas upp löpande och uppdateras minst årligen.

Innan tillräcklig kundkännedom har uppnåtts får byrån inte ingå en affärsrelation med ny kund.

Så här gör vi den inledande kontrollen av kunden:

6.1. Ta reda på uppgifter om affärsförbindelsens syfte och art

Använd senaste SRF-mallen för kundkännedom vid möte med ny kund. Mallen ligger i C:_Mallar\SRF\Ny kund och heter 150.4-Kundkännedom.

I filen ska du under punkten 6 "Affärsförbindelsens syfte och art" ange: "Skriv varför kunden har valt att anlita byrån, vilka tjänster och produkter på en övergripande nivå som efterfrågas samt i vilken omfattning."

Lägg upp den ev. kunden på internsidorerna minst dagen innan mötet – för att data ska hämtas automatiskt. Skriv in filens innehåll på den ev. kundens rutinbeskrivningssida: Översiktssidan » Kundens menyknapp » Bolagsrutiner » Rutinbeskrivning.

I våra uppdragsavtal framgår bl a affärsförbindelsens art.

Syfte

Varför har kunden valt att inleda en affärsförbindelse med byrån/varför har en viss tjänst eller produkt valts?

Art

Hur har kunden tänkt att tjänsten eller produkten ska användas (t.ex. frekvens och volym)?

6.2. Kontrollera identiteten på kundernas företrädare och huvudmän

Identitetskontroll genomförs **innan** en affärsförbindelse etableras eller en enstaka transaktion utförs i enlighet med 3 kap.9 § penningtvättslagen.

Använd senaste SRF-mallen för kundkännedom vid möte med ny kund. Mallen ligger i C:_Mallar\SRF\Ny kund och heter 150.4-Kundkännedom.

I filen ska du under punkten 2 "Kontroll av företrädares identitet och dokumentation av ID-handling" ange namn på företrädaren och typ av ID-handling.

Lägg upp den ev. kunden på internsidorerna minst dagen innan mötet – för att data ska hämtas automatiskt. Skriv in filens innehåll på den ev. kundens rutinbeskrivningssida: Översiktssidan » Kundens menyknapp » Bolagsrutiner » Rutinbeskrivning.

Ta foto på körkortet/ID-handlingen. Det går att klistra in bilden på rutinbeskrivningssidan.

Tabellen nedan visar vilka identitetskontroller som accepteras av byrån, samt hur de genomförs vid fysiskt möte och på distans:

	Kunden är fysisk person	Kunden är juridisk person
Kontrollera identitet vid fysiskt möte 3 kap. 2 och 6 §§	Kontroll genom (2 §) • svenskt körkort som utfärdas av Transportstyrelsen (tidigare Vägverket), • svenskt EU-pass som utfärdas av Polismyndigheten • nationellt identitetskort som utfärdas av Polismyndigheten • SIS-märkt id-kort som t ex utfärdas av vissa banker, eller • ett svenskt certifierat identitetskort • elektronisk legitimation Om svensk identitetshandling saknas • Pass eller annan identitetshandling som ska -innehålla fotografi av personen -innehålla uppgift om medborgarskap -vara utfärdat av en myndighet eller annan behörig utfärdare.	Kontroll genom (6 §) • Registreringsbevis, eller motsvarande behörighetshandlingar, eller • motsvarande kontroll mot externa register. Även identiteten hos en företrädare för den juridiska personen, samt i förekommande fall verkliga huvudmän/alternativa verkliga huvudmän, ska kontrolleras, se nedan under Kontrollera identitet på företrädare.

	• En kopia av ett utländskt pass eller en annan utländsk identitetshandling ska bevaras enligt 5 kap. 3 § penningtvättslagen. Om identitetshandling saknas helt • Identiteten kontrolleras genom andra tillförlitliga dokument och andra kontroller enligt de riskbaserade rutinerna enligt 2 kap. 8 § penningtvättslagen.	
Kontrollera identitet på distans 3 kap. 5 och 7 §§	Kontroll genom (5 §) 1. elektronisk legitimation för att skapa en avancerad elektronisk signatur enligt lagen (2016:561) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering eller användning av någon annan teknik för elektronisk identifiering som innebär motsvarande säkerhet, eller 2. att kontrollera den fysiska personens identitet genom att på lämpligt sätt (a) hämta in uppgifter om personens namn, adress, personnummer eller motsvarande, (b) kontrollera uppgifter enligt (a) mot externa register, intyg, eller annan motsvarande dokumentation, och (c) kontakta den fysiska personen genom att skicka en bekräftelse till personens folkbokföringsadress eller motsvarande tillförlitlig adressuppgift, eller se till att personen skickar in en vidimerad kopia av en identitetshandling, eller en annan motsvarande åtgärd.	Kontroll genom (7 §) • registreringsbevis eller motsvarande behörighetshandlingar, eller motsvarande kontroll mot externa register. • Den juridiska personen ska kontaktas genom att en bekräftelse skickas till den juridiska personens registrerade adress eller genom att motsvarande åtgärd vidtas. • Dessutom ska identiteten hos en företrädare för en juridisk person, samt i förekommande fall verkliga huvudmän/alternativa verkliga huvudmän, på distans kontrolleras genom att 1. identifiera och kontrollera den juridiska personens företrädare, samt i förekommande fall verkliga huvudmän/alternativa verkliga huvudmän, enligt 5 §, och 2. kontrollera behörigheten att företräda den juridiska personen och vilka förhållanden behörigheten grundar sig på genom kontroll av uppgifterna i punkten 1 mot den juridiska personens registreringsbevis, externa register eller motsvarande.
Källa: Simpt "Grundläggande vägledning kundkännedom"		

6.3. Etablering i ett högriskredjeland

Byrån kontrollerar var kunden är etablerad. Är kunden etablerad i ett land utanför EES som av Europeiska kommissionen har identifierats som ett högriskredjeland vidtas skärpta åtgärder. Omfattningen på åtgärder för att kontrollera om kunden är etablerad i ett högriskredjeland bestäms av den risk som kan förknippas med kundrelationen.

Lägg upp den ev. kunden på internsidorna minst dagen innan mötet. Data kommer då att hämtas från Plance AB på natten via API till internsidorna. Då kommer det fram information om säte, dotterbolag m.m. som bör räcka för att se om det finns etableringen högriskredjeland eller ej.

Exempel på vad som kan vara relevant för att anse en kund vara etablerad i ett högriskredjeland:

- Bosatt i landet
- Säte
- Skatterättsligt hemvist i landet

Exempel på vad som kan tyda på koppling till ett högriskredjeland:

- Verklig huvudman bosatt i landet

- Verklig huvudman med skatterättsligt-hemvist i landet
- Filial i landet
- Dotterbolag med säte i landet
- Moderbolag med säte i landet
- Systerbolag med säte i landet
- Verksamhet i landet med fast etableringsställe
- Verksamhet i landet utan fast etableringsställe

Omständigheter som generellt sett inte bedöms relevanta för frågan om hemvist, men som kan ha betydelse för att anse någon ha koppling till ett högriskredjeland:

- Medborgarskap. - En person kan vara medborgare i ett land som personen aldrig har varit i. I vissa fall är det omöjligt att avsäga sig sitt medborgarskap.
- Kundbas i landet.

Källa: Simpt "Grundläggande vägledning kundkännedom"

Vi kontrollerar mot EU-kommissionens lista över högriskländer:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A32022R0229&qid=1652703071238>

Vi kontrollerar också om landets CPI-värde är lägre än 30 på Transparency Internationals rankinglista Corruptions Perceptions Index (CPI) <https://www.transparency.org/en/cpi/2018> . Är CPI-värdet lägre än 30 betraktas det vara ett högriskland.

6.4. Verklig huvudman

Vi kontrollerar verkliga huvudmän mot bolagsverkets register över verkliga huvudmän:

[Register verklig huvudman](#)

Saknas verklig huvudman utses en alternativ verklig huvudman tex bolagets VD, styrelseordförande eller motsvarande befattning som kontrolleras i stället.

Om kunden är en juridisk person, en trust eller liknande juridisk konstruktion, vidtar byrån lämpliga åtgärder för att förstå kundens ägarförhållande och kontrollstruktur.

Omfattningen av de åtgärder som krävs för att utreda om kunden har en verklig huvudman och förstå kundens ägarförhållanden och kontrollstruktur bestäms av risken som förknippas med kundrelationen. Frågan om åtgärdernas omfattning avgörs i det enskilda fallet.

Data om verklig huvudman hämtas från Pliance AB varje natt via API till internsidorna. Informationen visas på sidan Översiktssidan » Byråadmin » Verksamhet & varningar.

Verklig huvudman (1 kap. 8 § 6 penningtvättslagen och 1 kap. 3–7 §§ lagen (2017:631) om registrering av verkliga huvudmän)

- I penningtvättslagens definitions katalog (1 kap. 8 § p 6) anges att med verklig huvudman avses detsamma som i lagen (2017:631) om registrering av verkliga huvudmän (registreringslagen). Vad som avses med begreppet verklig huvudman behandlas i 1 kap. 3–7 §§ registreringslagen.
- Med verklig huvudman avses en fysisk person som, ensam eller tillsammans med någon annan, ytterst äger eller kontrollerar en juridisk person, eller en fysisk person till vars förmån någon annan handlar.
- En verklig huvudman är alltid en fysisk person.
- Det kan finnas en verklig huvudman för både fysiska och juridiska personer.
- Verklig huvudman för en kund som är en fysisk person är den person för vars räkning kunden agerar. För fysiska personer rör det sig i första hand om s.k. bulvanfall. Med bulvanfall avses situationer då en person handlar för annans räkning, men i förhållande till verksamhetsutövaren agerar som om handlandet sker för egen räkning.
- Verklig huvudman för en kund som är juridisk person är den fysiska person som ensam eller tillsammans med någon annan ytterst kontrollerar kunden/den juridiska personen, antingen genom ägande eller annan form av kontroll.
- Förmånstagare till stiftelser, trustar, livförsäkringar och andra investeringsrelaterade försäkringar kan vara verkliga huvudmän.

- En juridisk person kan ha en eller flera verkliga huvudmän.
 - Det finns presumtionsregler som anger under vilka förutsättningar en fysisk person ska antas utöva den yttersta kontrollen över en juridisk person eller antas vara den juridiska personens förmånstagare.
 - Presumtionsreglerna kan medföra att fler än en person är verkliga huvudmän i en juridisk person. Om alla de fysiska personer som identifieras på ett sådant sätt är verkliga huvudmän eller om endast en av dem ska anses utöva den yttersta kontrollen över den juridiska personen, ska avgöras i varje enskilt fall.
- (Prop. 2016/17:173 s. 241 och 563)
Källa: Simpt "Grundläggande vägledning kundkännedom"

6.5. Sanktioner

En inledande åtgärd vid nya kundförbindelser är att säkerställa efterlevnaden av sanktionsregelverken. Kontroller sker också löpande under affärsförbindelsen. Sanktionskontroller krävs enligt internationella sanktionsregimer som Sverige är bundet av. Sanktionslistorna innehåller bl a förbud mot att tillgångar ställs till förfogande för de fysiska eller juridiska personer som finns i sanktionslistorna. Det är såväl kunden som kundens verkliga huvudman som kontrolleras mot FN:s och EU:s konsoliderade lista över sanktioner.

<https://www.fi.se/sv/bank/penningtvatt/eu-sanktioner/>

6.6. Person i politiskt utsatt ställning och närstående till en sådan person

Byrå kontrollerar om kunden eller kundens verkliga huvudman/alternativa verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning, eller en närstående till en sådan person. Det görs genom API-fråga (varje natt) till Plicance AB, som i sin tur hämtar data om PEP / RCA / sanktioner från Bogard. Informationen visas på sidan Översiktssidan » Byråadmin » Verksamhet & varningar.

Person i politiskt utsatt ställning (1 kap. 8 § 5, 9 § och 10 §)

En person i politiskt utsatt ställning är en fysisk person som har eller har haft en viktig offentlig funktion i en stat eller en fysisk person som har eller har haft en funktion i ledningen i en internationell organisation.

Med viktig offentlig funktion avses – uttömmande - funktioner:

1. stats- (konungen eller drottning som innehar Sveriges tron) eller regeringschefer (statsministern), ministrar (övriga ministrar i regeringskansliet) samt vice och biträdande ministrar,
2. parlamentsledamöter (riksdagsledamöterna),
3. ledamöter i styrelsen för politiska partier (både i riksdagen och de som är representerade i EU-parlamentet),
4. domare i högsta domstol (Högsta domstolen och Högsta förvaltningsdomstolen), konstitutionell domstol eller andra rättsliga organ på hög nivå vilkas beslut endast undantagsvis kan överklagas,
5. högre tjänstemän vid revisionsmyndigheter (riksrevisorerna) och ledamöter i centralbankers styrande organ (Riksbankens direktion),
6. ambassadörer, beskickningschefer samt höga officerare i Försvarsmakten (general, generallöjtnant, generalmajor, amiral, viceamiral och konteramiral), och
7. personer som ingår i statsägda företags förvaltnings-, lednings- eller kontrollorgan (vd eller styrelseledamot).

Med familjemedlem till en person i politiskt utsatt ställning avses

1. make eller maka,
2. registrerad partner, sambo,
3. barn och deras makar, registrerade partner eller sambor samt
4. föräldrar.

Med känd medarbetare till en person i politiskt utsatt ställning avses

1. fysisk person som, enligt vad som är känt eller finns anledning att förmoda, gemensamt med en person i politiskt utsatt ställning är verklig huvudman till en juridisk person eller juridisk konstruktion eller som på annat sätt har eller har haft nära förbindelser med en person i politiskt utsatt ställning, och
2. fysisk person som ensam är verklig huvudman till en juridisk person eller juridisk konstruktion som, enligt vad som är känt eller finns anledning att förmoda, egentligen har upprättats till förmån för en person i politiskt utsatt ställning.

Som nära förbindelser avses nära affärsförbindelser och andra förbindelser som kan medföra att den kända medarbetaren kan förknippas med förhöjd risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

- En förhöjd risk kan föreligga när det finns en intressegemenskap och ett ömsesidigt beroende mellan personen i politiskt utsatt ställning och den kända medarbetaren.
- En sådan intressegemenskap kan finnas mellan ägaren och en styrelseledamot i ett aktiebolag
- En sådan intressegemenskap kan finnas mellan personer som har gemensamma ekonomiska intressen som baseras på andra faktorer än engagemang i samma juridiska person.
- Nära förbindelser kan föreligga mellan personer som sitter i styrelsen i samma bolag, politiska parti eller ideella organisationer. I sådana fall är den ekonomiska intressegemenskapen mindre framträdande. (Prop. 2016/17:173 s. 509 och 510)

Källa: Simpt "Grundläggande vägledning kundkännedom"

En person i politiskt utsatt ställning (PEP) eller familjemedlem till en PEP, eller en känd medarbetare till en PEP innebär alltid att kundens **riskprofil är hög**.

Om kunden eller kundens verkliga huvudman/alternativa verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning eller närstående till en sådan:

1. vidtar byrån alltid lämpliga åtgärder för att ta reda på varifrån de tillgångar som hanteras inom ramen för affärsförbindelsen eller den enstaka transaktionen kommer,
2. tillämpar byrån alltid skärpt fortlöpande uppföljning av affärsförbindelsen enligt 13 § och övervaka aktiviteter och transaktioner enligt 4 kap. 1 § i förhöjd omfattning, och
3. inhämtar byrån alltid godkännande från behörig beslutsfattare inför beslut om att ingå eller avbryta en affärsförbindelse.

6.7. Kundens riskprofil

Efter att steg 6.1.-6.6. har genomförts på varje kund görs en analys av risken i kunduppdraget. Utgångspunkten är alltid att kundens riskprofil är normal, men sen kan det finnas risksänkande eller riskhöjande parametrar som gör att riskprofilen istället ska bedömas som låg eller hög.

Byråns allmänna riskbedömning utgör utgångspunkten för kundens riskprofil. De risker som har identifierats i den allmänna riskbedömningen läggs ihop med den information som tagits fram om den enskilda kunden och de av kunden efterfrågade tjänsterna. Analysen av kunduppdraget omfattar kundens verksamhet, kundens egna kunder, tjänster/produkter, geografi och andra faktorer, som kan indikera förhöjd risk, t ex ovanliga eller riskutsatta transaktioner och distributionskanaler.

Vi gör en sammanvägd riskbedömning av kunden utifrån skalan Låg, Normal, Hög. Därefter motiverar vi denna slutsats noggrant och tydligt.

Kundens riskprofil läggs in på internsidorna: Översiktssidan » Byråadmin » Riskbedömning.

När en kund tilldelas en hög riskprofil kontaktas centralt funktionsansvarig för beslut om kunden kan antas eller inte, samt för att besluta vilka extra interna kontroller som behöver vidtas för det fall kunden antas.

Kundens riskprofil följs upp och omprövas vid förändringar dock minst en gång per år.

Låg risk

I 2 kap. 4 § penningtvättslagen anges omständigheter som kan tyda på att risken för penningtvätt och finansiering av terrorism är låg. Det kan bl a vara att byrån beaktar att kunden

1. är en stat, en region, en kommun eller motsvarande eller en juridisk person över vilken en stat, en region, en kommun eller motsvarande, var för sig eller tillsammans, har ett direkt eller indirekt

rättsligt bestämmande inflytande,

För ytterligare indikationer på hög risk hänvisar vi till Revisorsinspektionens [vägledning](#) och [varningstecken](#).

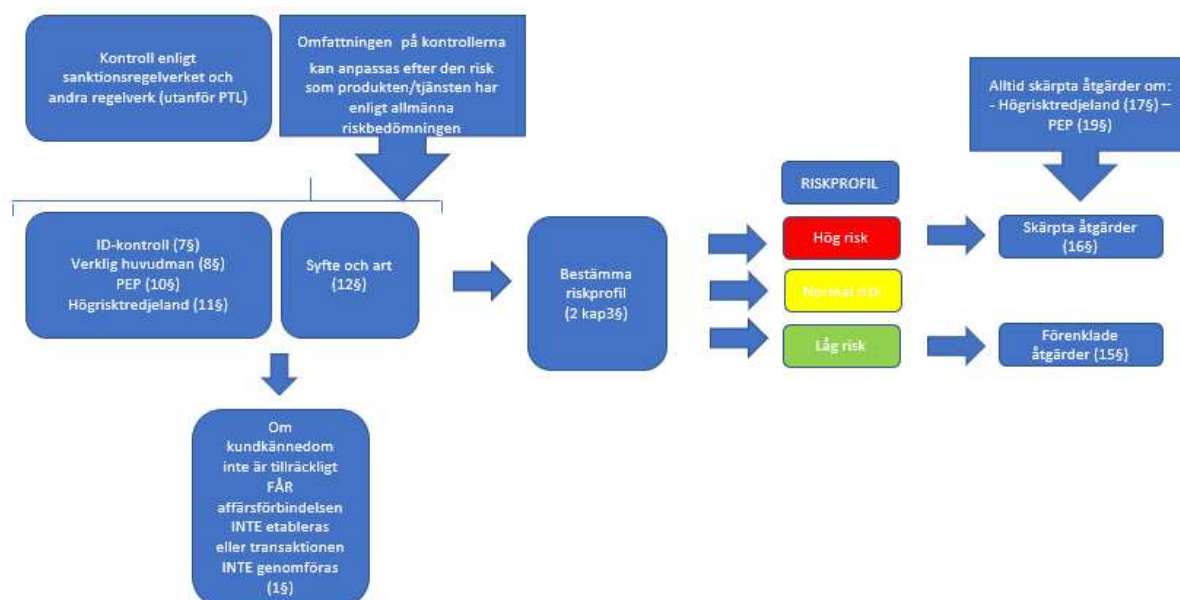
6.8. Skärpt kundkännedom vid hög risk

När risken för penningtvätt och finansiering av terrorism som förknippas med kundrelationen bedöms som hög utförs ytterligare åtgärder för att uppnå kundkännedom enligt 3 kap. 16 § penningtvättslagen. Sådana åtgärder kan avse inhämtande av ytterligare information om kundens affärsverksamhet eller ekonomiska situation och uppgifter om varifrån kundens ekonomiska medel kommer. Skärpta åtgärder ska även vidtas vid affärsförbindelser eller enstaka transaktioner när kunden är etablerad i ett land utanför EES enligt 3 kap. 17 § penningtvättslagen, som har identifierats som ett högriskredjeland av Europeiska kommissionen.

Skärpta åtgärder ska åtminstone avse skärpning av övervakningen av pågående affärsförbindelser och bedömningen av enstaka transaktioner enligt 4 kap. 1 § penningtvättslagen och omfatta inhämtande av

1. ytterligare information om kunden och den verkliga huvudmannen,
2. ytterligare information om affärsförbindelsens eller den enstaka transaktionens syfte och art,
3. information om kundens och den verkliga huvudmannens ekonomiska situation och varifrån kundens och den verkliga huvudmannens ekonomiska medel kommer, och
4. godkännande från en behörig beslutsfattare att etablera eller upprätthålla en affärsförbindelse.

Schema över hur byråns kundkännedomsprocess går till (3 kap. penningtvättslagen, om inget annat anges).

Källa: Simpt "Grundläggande vägledning kundkännedom"

6.9. Antagande av kunden/uppdraget

Ovanstående arbetsgång slutförs alltid innan byrån etablerar en affärsförbindelse. Kan inte kundkännedom uppnås inleds inte affärsförbindelsen.

Det kan t ex vara en kund som vägrar att svara på frågor som byrån ställer, vilket medför att byrån inte kan uppnå tillräcklig kundkännedom för att hantera risken för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen. Byrån kan i dessa fall bedöma att risken med kunden är oacceptabelt hög vilket gör att affärsförbindelsen inte kan etableras.

Om en affärsförbindelse inte inleds så ska uppgifterna ändå dokumenteras. Om kunden nekas bli kund med anledning av misstänkt beteende relaterat till penningtvätt eller terrorfinansiering ska det rapporteras till Finanspolisen.

Använd senaste SRF-mallen för kundkännedom vid möte med ny kund. Mallen ligger i C:_Mallar\SRF\Ny kund och heter 150.4-Kundkännedom.

I filen ska du under punkten 10 "Antagande av kunden/uppdraget" ange om uppdraget antas eller ej.

Lägg upp den ev. kunden på internsidorerna minst dagen innan mötet – för att data ska hämtas automatiskt. Skriv in filens innehåll på den ev. kundens rutinbeskrivningssida: Översiktssidan » Kundens menyknapp » Bolagsrutiner » Rutinbeskrivning.

7. Fortlöpande uppföljning av kunduppdrag och övervakning av transaktioner

Kundkännedomen ska hållas aktuell. Vi gör en förnyad genomgång av kunden på samma sätt som vid den inledande kundkännedomsprocessen, vid behov dock minst en gång per år.

Kundens transaktioner bedöms och beaktas i den löpande övervakningen (enligt 3 kap. 13 § och 4 kap. 1 § penningtvättslagen), för att bl a följa upp att transaktionerna stämmer överens med den information om kundens förväntade beteende som bedömdes initialt i kundkännedomsprocessen. Detta görs genom avstämningar, stickprov, rimlighetsbedömningar och utredningar vid avvikelser. Omfattningen av övervakningen sätts i relation till kundens riskprofil och de tjänster kunden erhåller. Den löpande övervakningen av händelser och transaktioner kan resultera i avvikelser som medför att kundens riskprofil behöver omprövas och nya åtgärder måste sättas in.

Exempel på avvikande transaktioner att vara uppmärksam på:

1. storleken eller frekvensen av transaktionen är inte konsekvent med kundens normala transaktionsmönster och/eller saknar affärsmässighet,
2. kundens transaktionsmönster har förändrats sedan affärsförbindelsen etablerades,
3. plötslig ökning av frekvensen eller värdet av transaktioner med en viss motpart, utan att detta ges en rimlig förklaring,
4. kontantintensiv verksamhet utan att detta har ingått som en del av tidigare inhämtad kundkännedom.

För ytterligare indikationer på avvikelser hänvisar vi till Revisorsinspektionen [varningstecken](#).

8. Rapportering till Finanspolisen

Den löpande övervakningen av transaktioner kan medföra att byrån identifierar misstänkt penningtvätt, och finansiering av terrorism eller att egendom härrör från brottslig handling. Om misstanken kvarstår efter en närmare analys, är det centralt funktionsansvariges uppgift att utan dröjsmål rapportera alla omständigheter som kan tyda på penningtvätt eller finansiering av terrorism till Finanspolisen. Det krävs endast en låg misstankegrad för rapportering. Rapporteringen till Finanspolisen sker via portalen [GoAML](#). I samband med rapportering till Finanspolisen gör vi en omprövning av kundens riskprofil vilket antingen medför att kunden åsätts en högre risk eller att vi inte längre kan ha kvar kundförhållandet.

Även om affärsförbindelse inte etableras eller om en transaktion inte genomförs och orsaken är misstänkt penningtvätt rapporterar vi händelsen till Finanspolisen i enlighet med 4 kap. 3 § penningtvättslagen.

När rapportering till Finanspolisen har skett får inte någon på byrån berätta för kunden eller någon utomstående att rapportering har skett, s.k. meddelandeförbud (4 kap. 9 § penningtvättslagen).

9. Behandling och bevarande av handlingar samt personuppgifter

I 5 kap. penningtvättslagen regleras vad som gäller för behandling av personuppgifter. Behandlingen av personuppgifter följer vad som anges i GDPR samt byråns interna styrdokument och syftar till att kunna fullgöra de skyldigheter som följer av penningtvättslagen. Det kan t.ex. vara att inhämta uppgifter avseende kundkännedom eller för att övervaka kunders transaktioner.

Byrån ska i fem år efter det att kundrelationen har avslutats bevara bl a uppgifter om uppdragets art samt vidtagna kundkännedomsåtgärder. Byrån ska se till att handlingarna och uppgifterna bevaras säkert, är enkla att ta fram och identifiera. Bevarandet av handlingar och uppgifter syftar till att göra det möjligt för Polismyndigheten och andra myndigheter att förebygga, upptäcka eller utreda penningtvätt och finansiering av terrorism (prop. 2016/17:173 s. 317).

Om det är nödvändigt för att förebygga, upptäcka eller utreda penningtvätt eller finansiering av terrorism får byrån bevara uppgifter längre tid än fem år efter att affärsförbindelsen har upphört. Det kan exempelvis vara fallet om vi har utrett kunden på grund av ett misstänkt beteende. Den sammanlagda tiden får dock inte överstiga tio år.

Byrån sparar den dokumentation som inhämtas i kundkännedomsprocessen på följande sätt:

Använd senaste SRF-mallen för kundkännedom vid möte med ny kund. Mallen ligger i C:_Mallar\SRF\Ny kund och heter 150.4-Kundkännedom.

Skriv in filens innehåll på den ev. kundens rutinbeskrivningssida: Översiktssidan » Kundens menyknapp » Bolagsrutiner » Rutinbeskrivning.

Känsliga personuppgifter får behandlas endast om det är nödvändigt för att byrån ska kunna göra följande:

- Bedöma om kunden är en person i politiskt utsatt ställning eller en familjemedlem eller känd medarbetare till en sådan person enligt 1 kap. 8–10 §§.
- Bedöma den risk som kan förknippas med kundrelationen (riskklassificering) enligt 2 kap. 3 §.
- Uppfylla övervakningsskyldigheten enligt 4 kap. 1 §.

- Bedöma misstänkta transaktioner och aktiviteter enligt 4 kap. 2 §.
- Lämna uppgifter till Polismyndigheten enligt 4 kap. 3 § och till Polismyndigheten respektive Säkerhetspolisen enligt 4 kap. 6 §.
- Bevara handlingar och uppgifter enligt 3 och 4 §§, om det är tillåtet att behandla uppgifterna enligt punkterna ovan.

10. Lämplighetsprövning, utbildning och skydd av anställda och uppdragstagare

Byrån säkerställer lämpligheten hos anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten, om de utför arbetsuppgifter av betydelse för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Vid nyanställning görs en kreditprövning på UC.

Nyanställda får utbildning direkt efter påbörjad anställning och samtliga anställda genomgår utbildning minst en gång per år.

Utbildningen innehåller relevanta delar av innehållet i gällande regelverk, byråns allmänna riskbedömning, rutiner och riktlinjer samt information som ska underlätta för anställda m.fl. att upptäcka misstänkt penningtvätt och finansiering av terrorism.

Utbildningen ska åtminstone ta upp följande:

- Vad är penningtvätt?
- Byråns allmänna riskbedömning
- Allmänt om riskklassificering och kundkännedom
- Arbetsgång för att uppnå kundkännedom vid inledande av affärsförbindelser
- Fortlöpande uppföljning av kunduppdrag och övervakning av transaktioner
- Rapportering till Finanspolisen
- Skydd av anställda och uppdragstagare

Efter genomförd utbildning dokumenteras utbildningens innehåll, namn på deltagare, plats och datum.

Genomförd utbildning dokumenteras på internhjälpn under sidan: Hjälp » 14. Penningtvätt » Diarie.

Medarbetare som utsätts för hot eller tvång till följd av fullgörande av skyldigheterna enligt penningtvättslagen ska omedelbart informera centralt funktionsansvarig.

Byrån vidtar de skyddsåtgärder som behövs för att skydda anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten från hot, hämnd eller andra fientliga åtgärder till följd av fullgörande av skyldigheterna enligt penningtvättslagen. Exempel på skyddsåtgärder kan vara:

- lokalens utformning och tillträde till lokalen,

- anonymitet i byråns korrespondens med kunden om misstänkt beteende,
- tillgänglighet i lokalen,
- öppethållande,
- miljön utanför lokalerna,
- ensamarbete undviks och
- transport till och från arbetet erbjuds.

Centralt funktionsansvarig (Lars Isaksson) och Sabina Thorgren beslutar gemensamt om lämpliga åtgärder som ska vidtas i det enskilda fallet. Byråledaren polisanmäler händelser vid behov.

11. Visselblåsarfunktion

Byrån får inte utsätta en anställd, en uppdragstagare eller någon annan som på liknande grund deltar i verksamheten för repressalier på grund av att denne har informerat om misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism, internt eller till Finanspolisen.

Rapportering av misstänkta överträdelser eller repressalier sker anonymt till centralt funktionsansvarig. Centralt Funktionsansvarig hanterar mottagande och utredning av tips. Arbetsgivaren kan vid behov anlita extern part för att hantera visselblåsning.

12. Intern kontroll

Centralt funktionsansvarig utvärderar och kvalitetssäkrar löpande vid behov och minst en gång per år, byråns system och rutiner för åtgärder mot penningtvätt, samt att respektive uppdragsansvarig utför planerade och nödvändiga kontroller för sina kunder. Centralt funktionsansvarig ska även göra stickprov regelbundet inom de områden som ingår i byråns rutiner mot penningtvätt.

Eventuella brister och förbättringsåtgärder samt datum för utförda kontroller dokumenteras.

De interna kontrollerna dokumenteras på internhjälpens under sidan: Hjälp » 14. Penningtvätt » Diarie.

Signering av styrelsens ledamöter

Enligt digital underskrift

SIGNERAT DOKUMENT

REF: cdf9a6c3-2bbb-4d61-963f-3a9caacec221

Lars Isaksson

2022-11-27 23:56 ID: 117zt34-3-207195-574497-02c920

REF: b45d235c-7d15-4042-a32b-ce0ed4e0c260

Sabina Thorgren

2022-11-28 05:12 ID: 21rda0w-3-6d35ed-c2ee99-e2a70a

